

VÝBOR PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A ETNICKÉ SKUPINY

Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Materiál na 51. zasadnutie výboru
Bod č. 3

Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Podnet:

Plán činnosti VNMES na rok 2023

Obsah materiálu:

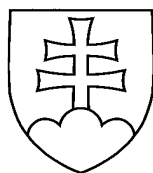
1. Návrh uznesenia
2. Predkladacia správa
3. Vlastný materiál

Predkladá:

Alena Kotvanová

riaditeľka Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Bratislava december 2023

**NÁVRH UZNESENIA VÝBORU
PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY
A ETNICKÉ SKUPINY**

č.
zo 6. decembra 2023

TÝKAJÚCE SA CELÉHO VÝBORU

k Informácii o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Bratislava december 2023

Predkladacia správa

Materiál *„Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín“* predkladá riaditeľka Fondu na podporu kultúry národnostných menšín v zmysle Plánu činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny („výbor“) na rok 2023. Cieľom materiálu je poskytnúť členkám a členom výboru priebežnú informáciu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín od ostatného zasadnutia výboru.

Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na 51.

zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

6. decembra 2023

Fond na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej aj ako „Fond“) sa sústredil od posledného zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny na viacero činností spätých so základnými úlohami Fondu.

1. Podporná činnosť

Výzvy Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo štipendia na rok 2023:

HARMONOGRAM VÝZIEV FPKNM NA ROK 2023				
Číslo výzvy	Začiatok predkladania žiadostí	Termín predkladania žiadostí	Národnostná menšina / Program / Podprogram	Forma podpory
1.	2.12.2022	9.1.2023	maďarská - 1.1, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
			bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 1.5, 1.6	Dotácia / Štipendium
			bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 2.1.1	Štipendium
			bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2, 2.3, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5	Dotácia
			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Dotácia / Štipendium
			bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rusínska, rómska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská – 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
2.	9.12.2022	16.1.2023	rómska - 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia

			rómska - 1.5, 1.6	Dotácia / Štipendium
			maďarská - 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Dotácia / Štipendium
			maďarská - 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
			Interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.1, 4.4	Dotácia
			Interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.2, 4.3	Dotácia / Štipendium
3.	16.12.2022	23.1.2023	maďarská - 1.2	Dotácia
4.	13.7.2023	11.8.2023	bulharská - 1.2 srbská - 1.2, 1.3 rómska - 1.2, 1.3, 1.4, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.3, 2.4.1, 2.4.2	Dotácia / Štipendium

K 15. 11. 2023 bolo podpísaných 1441 zmlúv o poskytnutí dotácie alebo štipendia z celkového počtu 1 643 podporených projektov z 1.-4. výzvy z roku 2023, teda 87,7 %. Vyplatených je k uvedenému dátumu 1289, teda 78,45 % zmlúv.

menšina	počet podporených projektov celkom	odstúpenie od realizácie	zmluva podpísaná	uhradená
bulharská	14		9	9
česká	51		51	50
chorvátska	11	1	11	10
maďarská	977	11	884	798
moravská	12		12	12
nemecká	13		13	13
poľská	30		29	28
rómska	280	2	205	173
rusínska	144	1	136	113
ruská	14		14	14
srbská	6		4	2
ukrajinská	33		33	33
židovská	20	0	14	13
interkult. dialóg a porozumenie	38	0	26	21
SPOLU	1643	15	1441	1289

2. Príprava dotačného roka 2024

Štruktúra podpornej činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na rok 2024

Fond v letných mesiacoch začal s prípravou návrhu Štruktúry podpornej činnosti Fondu na rok 2024. V tejto súvislosti sa obrátil na členov a členky odborných rád prostredníctvom všetkých predsedov a predsedníčok odborných rád so žiadosťou o pripomienkovanie návrhu Štruktúry podpornej činnosti na rok 2024. Vzhľadom na to, že v minulom roku materiál prešiel pomerne

zásadnou obsahovou i formálnou revíziou, v tomto roku boli navrhnuté len drobné zmeny, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe alebo sú dôsledkom legislatívnych zmien. Väčšia zmena sa týka dotácií na audiovizuálne dielo. Z deväťdesiatich členov a členiek odborných rád reagovalo 10, pričom pripomienky uviedli traja členovia odborných rád. Predmetné pripomienky boli spracované a finalizovaný dokument bol predložený na rokovanie Správnej rady Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. Schválenie Štruktúry podpornej činnosti na rok 2024 je podmienkou vyhlásenia výziev na predkladanie žiadostí o štipendium alebo dotáciu Fondu na rok 2024. Štruktúru podpornej činnosti Fondu na rok 2024 v navrhovanom znení schválila Správna rada Fondu 24. 10. 2024.

Stanoviská Odborných a Koordinačných rád Fondu k Prioritám podpornej činnosti na rok 2024 a rozdeleniu finančných prostriedkov:

V rámci prípravy výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo štipendia z FPKNM na rok 2024 sa Fond v nadväznosti na § 7 ods. (3) zákona č. 138/2017 o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín obrátil na Odborné rady, aby v súlade s predmetným ustanovením určili v oblasti svojho pôsobenia priority podpory na rok 2024 a zameranie predkladaných projektov. Niektoré odborné rady si na rok 2024 vytýčili tieto priority:

Priority Odbornej rady kultúry českej národnostnej menšiny 2024:

Podpora projektov realizovaných s cieľom udržiavania a propagácie hodnôt českej kultúry s dôrazom na aktivity subjektov združujúcich príslušníkov českej komunity, osobitne projektov:

- zameraných na dlhodobú aktívnu prácu s kultúrou českej menšiny;
- zameraných na dlhodobú aktívnu prácu s deťmi a mládežou českej menšiny; - obsahujúcich programy k Roku českej hudby 2024;
- obsahujúcich programy k 35. výročiu Zamatovej revolúcie.

Priorita Odbornej rady kultúry nemeckej národnostnej menšiny 2024:

30. výročie založenia SNM – Múzea kultúry karpatských Nemcov.

Priorita Odbornej rady kultúry rusínskej národnostnej menšiny 2024:

Podpora originálnej tvorivej činnosti detí a mládeže so zreteľom na zachovanie kultúrneho a jazykového dedičstva

Priority Odbornej rady kultúry ruskej národnostnej menšiny 2024:

- podpora vzdelávacích a kultúrnych projektov pre deti a mládež v ruskom jazyku s dôrazom na aktivity subjektov združujúcich príslušníkov ruskej menšiny;
- medializácia aktivít príslušníkov ruskej národnostnej menšiny prostredníctvom časopisu a webovej stránky.

Priority Odbornej rady kultúry rómskej národnostnej menšiny 2024:

Podpora projektov zameraných na plnenie cieľov Akčných plánov k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 na roky 2022-2024 a Vízie rozvoja rómskej kultúry, jazyka a podpory identity a Akčného plánu na roky 2022-2024.

Priority Odbornej rady kultúry židovskej národnostnej menšiny 2024:

Podpora aktivity židovských inštitúcií a inštitúcií, ktorých predmetom činnosti je židovská kultúra, a ich členov, zameraných na udržiavanie a rozvoj židovskej identity, kultúry a spôsobu života.

V nadväznosti na § 7 ods. (11) zákona č. 138/2017 o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín, podľa ktorého Koordinačná rada rozhoduje o rozdelení finančných prostriedkov podľa § 22 ods. 2 a môže rozhodovať o prioritách podpory pre národnostnú menšinu na príslušný kalendárny rok, zvolala riaditeľka Fondu rokovanie koordinačnej rady kultúry maďarskej a rómskej národnostnej menšiny, a to na 26. 10. 2023. Koordinačné rady rokovali o prioritách podpornej činnosti na rok 2024, ako aj o rozdelení finančných prostriedkov na rok 2024 medzi prioritné oblasti:

- a) kultúrno-osvetová činnosť a vzdelávacia činnosť, veda a výskum,
- b) literárna, nakladateľská a vydavateľská činnosť,
- c) divadelné, hudobné, tanečné, výtvarné a audiovizuálne umenie.

Koordinačná rada maďarskej národnostnej menšiny prijala rozhodnutie o rozdelení finančných prostriedkov pre kultúru maďarskej národnostnej menšiny na rok 2024 nasledovne: pre prioritnú oblasť a) – 37 % pre prioritnú oblasť b) – 32 % pre prioritnú oblasť c) – 31 %

Koordinačná rada rómskej národnostnej menšiny prijala rozhodnutie o rozdelení finančných prostriedkov pre kultúru rómskej národnostnej menšiny na rok 2024 nasledovne:

pre prioritnú oblasť a) – 50 %, pre
prioritnú oblasť b) – 16 %, pre
prioritnú oblasť c) – 34 %.

Vyhlásenie výziev Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo štipendia na rok 2024 sa plánuje na november až december 2023:

Číslo výzvy	Národnostná menšina / Program / Podprogram	Forma podpory
1.	maďarská - 1.1, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
	bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
	bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 1.5, 1.6	Dotácia/Štipendium
	bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 2.1.1	Štipendium

	bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.2, 2.3, 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5	Dotácia
	bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Štipendium/Dotácia
	bulharská, česká, chorvátska, moravská, nemecká, poľská, rusínska, rómska, ruská, srbská, ukrajinská a židovská - 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
2.	rómska – 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7	Dotácia
	rómska – 1.5, 1.6	Dotácia/Štipendium
	maďarská – 3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1	Štipendium/Dotácia
	maďarská – 3.1.2, 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.2, 3.5.3	Dotácia
	Interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.1, 4.4 Interkultúrny dialóg a porozumenie - 4.2, 4.3	Dotácia Dotácia/Štipendium
3.	maďarská - 1.2	Dotácia

2. Voľby

V súlade s § 7 zákona č. 138/2017 o Fonde, ako aj Vyhláškou MK SR č. 163/2017 riaditeľka zvolala zhromaždenia kultúrnych organizácií národnostných menšín evidovaných v Evidencii kultúrnych organizácií národnostných menšín vedených Fondom (<https://www.kultminor.sk/sk/evidencia>) s cieľom voľby členov odborných rád. Zhromaždenie kultúrnych organizácií sa skladá so zástupcov kultúrnych organizácií, ktoré sa prihlásia na výzvu v pozvánke riaditeľa a vyjadria záujem podieľať sa na výbere a voľbe kandidátov na členov odborných rád. Zhromaždenie kultúrnych organizácií sa zvoláva osobitne za každú národnostnú menšinu. Zhromaždenie zvolí kandidátov na členov odborných rád, troch za každú z prioritných oblastí. Zhromaždenie kultúrnych organizácií môže nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných rozhodnúť, že za príslušnú národnostnú menšinu sa zriadi len jedna odborná rada spoločná pre všetky prioritné oblasti. V takom prípade zhromaždenie kultúrnych organizácií do jednej spoločnej odbornej rady zvolí troch kandidátov, jedného za každú z prioritných oblastí.

Harmonogram volebných zhromaždení 2023

Národnostná menšina	Termín	Čas	Počet zaregistrovaných organizácií podľa prioritných oblastí
Chorvátska	29. 11. 2023	9:00	A - 1
Bulharská	29. 11. 2023	10:30	A - 2 C - 1
Poľská	30. 11. 2023	10:30	A - 2 B - 1
Moravská	29. 11. 2023	12:30	A - 1
Nemecká	29. 11. 2023	14:00	A - 1

Ukrajinská	30. 11. 2023	12:30	A - 5
			B - 1
			C - 0
Česká	30. 11. 2023	14:00	A - 7
			B - 1
Ruská	1. 12. 2023		A - 8
		10:00	B - 2
			C - 2
Židovská	30. 11. 2023		A - 6
		9:00	B - 3
			C - 3
Rusínska	4. 12. 2023		A - 10
		11:00	B - 4
			C - 2
Rómska	4. 12. 2023	13:00	A – 32
			B - 0
			C - 8
Maďarská	8. 12. 2023		A - 127
		10:30	B - 26
			C - 32

Výzva

V novembri tohto roka bola v súvislosti s kreovaním nových odborných rád na webovom sídle Fondu v súlade s princípom samosprávnosti a participatívnosti v rozhodovacích procesoch Fondu taktiež zverejnená výzva pre všetky relevantné subjekty národnostných menšín a jednotlivcov na predkladanie návrhov kandidátov na ostatných členov odbornej rady, ktorých vymenúva riaditeľ/riaditeľka bez návrhu.

Týmto krokom chce Fond posilniť samosprávny prvok rozhodovania o podpore projektov jednotlivých národnostných menšín. Cieľom výzvy je zozbierať návrhy na takých kandidátov a kandidátky, ktorí/é sú odborníkmi/čkami a prirodzenými autoritami v konkrétnej oblasti kultúry tej-ktorej národnostnej menšiny, s hlbokými znalosťami kultúry národnostných menšín a predpokladmi transparentného, nestranného a vysoko odborného rozhodovania o podpore projektov v tejto oblasti. Tieto skutočnosti bolo potrebné doložiť prostredníctvom životopisu kandidáta/ky, zameraného predovšetkým na prezentovanie uvedených predpokladov. Vo výzve bolo zároveň zdôraznené, že člen odbornej rady menovaný riaditeľom bez návrhu ani jemu blízka osoba nemôže byť žiadateľom o dotáciu alebo štipendium Fondu. Termín zasielania týchto návrhov je 30. november 2023.

3. Protikorupčný program Fondu, Smernica Fondu o oznamovaní protispoločenskej činnosti

V súlade s protikorupčnou politikou vlády Slovenskej republiky Fond vypracoval Protikorupčný program Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. Materiál vznikol na základe posúdenia a vyhodnotenia korupčných rizík vo Fonde, ako aj navrhnuté opatrenia na jeho zabezpečenie. Zároveň bola vypracovaná nová Smernica Fondu o oznamovaní protispoločenskej činnosti v súlade s novelizovaným zákonom č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Obidva

materiály boli predložené na prerokovanie Správnej rade Fondu, ktorá ich na svojom zasadnutí 24. 10. 2023 bez pripomienok schválila.

V Bratislave 20. novembra 2023